ni Šokci – Osijek, Sombor“ koji je od 2010. do 2015. godine UG „Urbani Šokci“ organiziralo sa „Šokačkom granom“ iz Osijeka. Od 2016. do 2023. godine „Urbani Šokci“ su samostalno organizirali Međunarodni okrugli stol „O Šokcima je rič“. Do 2023. godine tiskana su četiri zbornika radova s tih okruglih stolova.

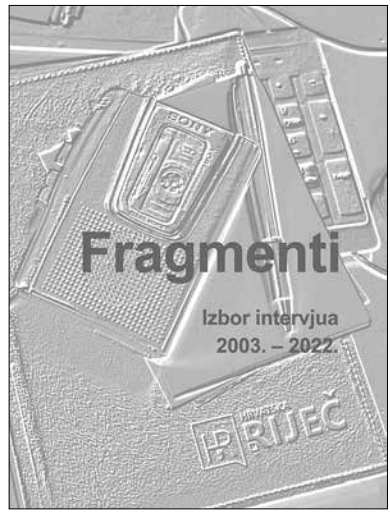
Suradnja s Udrugom „Pasionska baština“ dobila je također svoj prostor u monografiji. Suradnja je počela 2008. godine od kada „Urbani Šokci“ sudjeluju na Međunarodnom simpoziju „Pasionske baštine“, a 2012. godine „Pasionska baština“ održana je u Somboru.

Posebno poglavlje posvećeno je zajedničkoj manifestaciji svih šokačkih udruga „Šokci i baština“, koja je prvi puta održana 2008. godine u Baču. „Urbani Šokci“domaćini su bili 2009., 2010., 2014., 2017. i 2020. godine, kao i manifestaciji „Divanim šokački“ KUD-a Hrvata „Bodrog“ iz Monoštora u čijoj realizaciji sudjeluju i „Urbani Šokci“, dok su članovi “Bodroga“ sudionici u programima „Urbanih Šokaca“.

Pri kraju su fotografije naslovnica 15 knjiga i zbornika čija je autorica Marija Šeremešić ili su tiskane u nakladi UG „Urbani Šokci“ i dva nosača zvuka u nakladi „Urbanih Šokaca“. Na kraju je galerija fotografija s različitih programa i događaja, plakata, pozivnica i zahvalnica.

Monografija U zrnju godina detaljna je kronologija rada „Urbanih Šokaca“, udruge koja je proteklih 15 godina dala jedan novi, drugačiji pristup ne samo Šokcima u Somboru već i selima šokačkog Podunavlja.

Zlata Vasiljević

Fragmenti : izbor intervjua 2003. – 2022., ur. Jasminka Dulić, NIU „Hrvatska riječ“, 2023., Subotica, 235 str.

Intervju je, kao što je poznato, jedna od najizazovnijih ali i najzahtjevnijih novinarskih formi. Putem intervjua čitatelj/slušatelj/gledatelj može od kompetentne osobe saznati najrelevantnije informacije iz određenog polja života. Preduvjet za to je da novinar postavi prava pitanja, a da bi to mogao prethodno je potrebna i temeljita priprema, napose ukoliko je sugovornik manje poznata osoba. Tako bi, u najkraćem, u teoriji trebao glasiti opis intervjua, od njegove pripreme do finalizacije. U praksi je to kod nas, pa znate i sami...: u najvećem dijelu medija novinar se u startu postavlja u podređenu poziciju, popuštajući pred „autoritetom“ i pazeći da ga nezgodnim ili nepoželjnim pitanjem ne uvrijedi.

Tjednik *Hrvatska riječ*, na sreću, intervju kao redovnu rubriku ima od svoga prvoga broja, što će reći od 31. siječnja 2003. i kontinuirano traje do danas, što će reći već 1160 brojeva i o

kvaliteti urađenoga posla podjednako mogu prosuditi i čitatelji, ali i kolege. Za to vrijeme *Hrvatska riječ* je imala više od tisuću sugovornika u svojstvu intervjuirane osobe, i to je već vrijednost sama po sebi. Potaknuta, vjerojatno, tolikim brojem sugovornika, ali i njihovim javnim značajem bivša ravnateljica, glavna i odgovorna urednica, a sada urednica političke rubrike Jasminka Dulić predložila je, a onda se, naravno, kao predlagačica sama prihvatila posla da bar dio intervjuiranih osoba ponovno predstavi, ovoga puta u knjizi znakovitoga naslova *Fragmenti (izbor intervjua 2003. – 2022.)*. Podrazumijevalo je to iščitavanje intervjua od Nenada Čanka do Tomislava Žigmanova, odnosno od 1. do 1028. broja kako bi se napravio izbor u kom će se naći još nešto manje od 60 osoba. Budući i sama doktorica sociologije, ne čudi što je politika noseća tema o kojoj u *Fragmentima* govore (naravno) političari, ali i politolozi, sociolozi, novinari... Uostalom, i sama *Hrvatska riječ* je, kako je na stranicama toga tjednika više puta istaknuto, informativno-politički tjednik. Tako se u ovoj kategoriji ljudi, koji su dali intervju za *Hrvatsku riječ*, nalaze i danas poznata imena poput već spomenutih prvoga i posljednjega, kao i Bojan Pajtić, Zlatko Tomčić, Tamás Korhecz, Milorad Pupovac, Stjepan Mesić, Gordana Čomić, Miloš Vučević ili pak Tonino Picula, ali i Aleksandar Stanković, Hrvoje Zovko, Mirko Đorđević, Sonja Biserko... Svi oni, svatko iz svog kuta i u ovisnosti o autoru intervjua davali su odgovore na aktualna pitanja i probleme srpskoga i hrvatskoga društva u protekla dva desetljeća.

Ili pak da se poslužimo riječima novinara Zorana Panovića, kao jednog od intervjuiranih, koji je u predgovoru napisao da bi *Fragmenti* njihovom čitatelju mogli poslužiti kao osnova za razumijevanje srpsko-hrvatskih odnosa. Posebno zanimljivo je njegovo zapažanje da, unatoč zavaravajućoj funkciji ili utjecaju nekoga od intervjuiranih, ti odgovori nisu uvijek bili iskreni nego prigodni. „Nekad je reč o stavu, a nekad o frazi". Svi koji su radili intervjue, neovisno o mediju, složit će se s ovom konstatacijom. Ako su iskreni prema sebi.

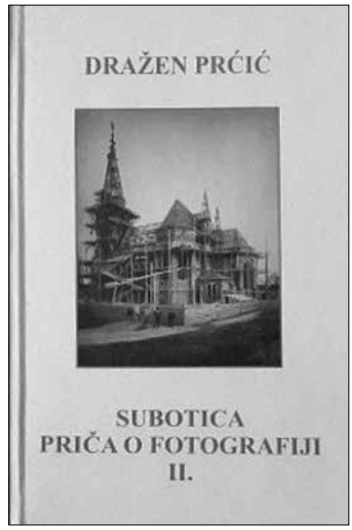
Naravno, kada je riječ o ostalim društvenim područjima, poput gospodarstva, poljoprivrede, umjetnosti ili sporta, stavovi i fraze služe više kao poštapalice, a njihovi predstavnici govore jezikom činjenica, mjerljivim i brojkama i umjetničkim kategorijama i tu je i novinaru lakše se snaći, jer su problemi – ma kako ih posvuda bilo – usmjereni više ka općem a manje individualnom. A znamo, kada se i tamo zakopa samo malo dublje od površinskog sloja, imena izlaze u stroju. Pitanja vezana uz nacionalnomanjinski položaj, prava, uporabu, usporedbu... također se sama po sebi razumijevaju u tjedniku koji se time prioritetno i bavi, pa je tu činjenicu i nepotrebno posebno isticati.

Ono što je, međutim, zanimljivo i svakako potrebno istaknuti da su *Fragmenti* tek isječci iz originalnih intervjua s, po autoričinom kriteriju, najbitnijim novinarskim pitanjima i sugovornikovim odgovorima na određenu temu. U tom kontekstu na knjigu koju je po izboru Jasminke Dulić 2023. objavila NIU „Hrvatska riječ" može se gledati i na način da je ona zapravo poticaj čitatelju da zaroni u arhivu (može i internetsku) i potraži kompletni intervju u tjedniku i na taj način dobije cjelovitu sliku o sugovorniku i temi. Puštajući mašti na volju,

na *Fragmente* se u istom kontekstu može gledati i kao na dobar marketinški potez da se istom prilikom oko zadrži i na nekom drugom sugovorniku, koji nije objavljen u knjizi, ili čak i na temi koja ne pripada ovom novinarskom žanru.

I, naravno, i na ono vječno istinito, a što je i u predgovoru spomenuto: da je izbor iz intervjua u *Hrvatskoj riječi* i kronologija i analiza i sinteza određenog vremena.

Zlatko Romić

Dražen Prćić, *Subotica : priča o fotografiji II.*, 1909. Minerva, Subotica, 2023., 190 str.

Odluka uredništva *Hrvatske riječi* da 2009. prihvati ideju Dražena Prćića o pokretanju rubrike pod nazivom „Priča o fotografiji" pokazala se jednom od boljih u politici vođenja ovoga tjednika. Nakon samog inicijatora ubrzo su se počeli javljati i drugi autori koji su nekoj svojoj ili posuđenoj fotografiji unijeli život kroz tekst koji su sami ili uz pomoć sugovornika napisali. Tako se na praktičnom primjeru pokazalo da svaka kutija od cipela ili pak ona okrugla, metalna, od keksa – gdje su se fotografije obično čuvale – može postati izvorištem novinskog teksta, koji pak odmakom vremena u ovisnosti o temi i umijeću autora može poslužiti kao dragocjeni zdenac iz kog će se vaditi blago različitih društvenih područja.

Na odluku, pak, samoga inicijatora da svoje objavljene tekstove u *Hrvatskoj riječi* skupi u knjigu može se gledati prije svega kao na dar sugrađanima, što Dražen Prćić na početku djela *Subotica : priča o fotografiji II.* i kaže: „Knjigu posvećujem SUBOTICI I SUBOTIČANIMA, živima i onima kojih više nema među nama. Fotografije možda mogu izbledjeti, ali sjećanje na ovaj pisani način, ostaje vječno...". *Subotica : priča o fotografiji II.*, objavljenja 2023., kako joj i naslov otkriva, druga je Prćićeva knjiga na istu temu, odnosno nastavak kratkih, poučnih i pitkih priča o povijesti Subotice i Subotičana ispričanih na temelju fotografija.

Na nepunih 200 stranica, kroz 60 priča, Dražen Prćić čitatelja vodi kroz povijest Subotice, od kasnoga srednjega vijeka pa do „čini se kao da je jučer bilo". Za novinarstvo neophodno, a za štiva ovakve vrste poželjno, autor se za svaku priču pošteno pripremio o čemu podjednako svjedoče i njegovi sugovornici, dokumentirani podaci ili pak vlastito sjećanje i proživljeno iskustvo. Pa ipak, nijedan tekst nije pisan pretenciozno, s namjerom da se na određenu temu „stavi točka". Upravo suprotno: svaka od njih zapravo može poslužiti kao polazišna osnova za istraživanje povijesti župe sv. Roka, kina „Lifke", tvorni-